

Provincia di Grosseto

Regione Toscana

I Comuni
della provincia di Grosseto

Projekat "Most"

Imigrati?
Informacije

ŠKOLSTVO

Obrazovanje i školstvo

Pravo na obrazovanje je usmereno e garantovano strancima koji su regularno nastanjeni na italijanskoj teritoriji sa istim uslovima kao prema italijanskim građanima.

U prvom redu maloletnicima je garantovano pravo (i obaveza) na studiranje: svi maloletni stranci moraju ići u "obaveznu školu" (osnovna i srednja škola) čak i kada se radi o maloletnicima koji nemaju regularnu boravišnu dozvolu (međutim upis u školu ne može regulisati ilegalan boravak u zemlji ni za maloletnike ni za njihove roditelje)

Po italijanskim zakonima maloletnici imaju školske obaveze do 15 godine života: maloletnik je upisan po obavezi u razred koji odgovara njegovim godinama. Školski savet može međutim odlučiti da upiše maloletnika u razred koji je odmah iznad ili ispod, vodeći računa o znanju maloletnika, o razredima koje je završio ili o diplomama koje poseduje.

U Italiji svi maloletnici moraju obavezno ići u osnovnu i nižu srednju školu. Posle završenog petog razreda (osnovna škola) i posle trećeg razreda (srednja niža škola) sva deca moraju dati jedan obavezan ispit (ispit osnovne i ispit srednje škole). Diploma niže srednje škole (posle osam godina školovanja) je obavezna da bi mogli da se upišemo u višu srednju školu i isto tako je obavezna za gotovo sva radna mesta na koja se konkuriše.

Visa srednja škola nije obavezna.

Posle više srednje škole se daje maturalni ispit i dobija se diploma (diploma di "maturità") koja daje pravo da se upiše na univerzitet.

Jaslice i školsko obdanište

Jaslice (nido di infanzia) prima decu koja imaju do tri godine; **školsko obdanište** (scuola comunale dell'infanzia) prima decu koja imaju od tri do šest godina.

U državne škole upis zavisi od slobodnih mesta i postoji lista čekanja; u svakom slučaju porodice koje imaju teške situacije su zaštićene.

Opštinske Jaslice

Za koga:

- deca od tri meseca do tri godine sa ili bez boravišne dozvole
- uobičajno je da su rezervisana mesta za decu kojoj roditelji žive ili rade u opštini u kojoj se nalazi škola

Kako se upisati

- Jedan od roditelja ili ko ima obavezu ide u Kancelariju jaslica i školskih obdaništa (Ufficio asili nido e scuole dell'infanzia) Opštine, uzima formulare za upis i ispunjava ih.
- Posle toga se objavljuju liste upisanih koje su napravljene na osnovi podataka u formularima koje smo popunili prilikom upisa.
- Cena je određena na osnovu prihoda porodice.

Školska obdanšta

Školska obdaništa mogu biti opštinska, državna ili privatna.

Za koga:

- za decu koja imaju od 3 do 5 godina, sa ili bez boravišne dozvole

Kako se upisati:

- Upis se vrši direktno u izabranoj školi (uobičajno u najbližoj našem prebivalištu)
- Do kraja februara (u nekim školama i pre toga) se vrši jedno "pred-upisivanje", u junu međutim vršimo konačno upisivanja i dajemo sve potrebne dokumente (dokument o prebivalištu i o vakcinacijama)
- Ova škola je besplatna: plaća se samo topli obrok i autobus (ako ga koristimo) i predviđeno su razne vrste olakšica (od totalnih do delimičnih za porodice koje imaju niske prihode)

Gde:

Direktno u školi, za adresu videti u telefonskom imeniku ili tražiti informacije putem:

- C.S.A. (ex Provveditorato agli Studi) - Via D. Chiesa n. 51, Grosseto - tel. 0564/420811
- Ufficio Pubblica Istruzione della Provincia - Via Ansedonia n. 6, Grosseto - tel. 0564/484125; 484167

Osnovne škole

Za koga:

- decu od 6 do 10 godine sa ili bez boravišne dozvole (čak i kada nije regularno dete ima prava da bude upisano u ovu školu)

Kako se upisati:

- da bi upisali decu moramo ići direktno u školu (u našem kraju grada ili u neku drugu zonu)
- nužno je da napišemo zahtev za "pred-upisivanje" u januaru godine u kojoj dete puni 6 godina. Zahtev će biti podnet u prvim danima jula. Škola u svakom slučaju prima zahteve u bilo kom periodu, čak i kada je školska godina počela.
- Ako je dete već išlo u školu u zemlji iz koje je došlo, odlučiće škola u koji razred će biti upisano.
- Škola je besplatna kao knjige, topli obrok (u školama sa punim radnim danom) se plaća i zavisi od prihoda porodice.

Gde:

Direktno u školi za adresu pogledati telefonski imenik ili tražiti informacije putem:

- C.S.A. (ex Provveditorato agli Studi) - Via D. Chiesa n. 51, Grosseto - tel. 0564/420811
- Ufficio Pubblica Istruzione della Provincia - Via Ansedonia n. 6, Grosseto - tel. 0564/484125; 484167

Srednje niže škole

Za koga:

- Za decu od 11 do 14 godina sa ili bez boravišne dozvole (čak i kada nije regularno dete ima prava da bude upisano u ovu školu)

Kako se upisati:

- da bi upisali decu moramo otići direktno u školu (u našem kraju grada ili u neku drugu zonu)
- da bi se upisali u prvi razred moramo imati diplomu osnovne škole u Italiji ili slično iz zemlje iz koje dolazimo
- moramo podneti zahtev za "pred-upisivanje" u januaru u godini u kojoj dete ide u peti razred osnovne škole; zahtev za upisivanje je u prvim danima jula. Škola u svakom slučaju prihvata zahteve u bilo kom periodu čak kada je školska godina počela.
- Ako je dete već išlo u školu u svojoj zemlji, odlučiće škola u koji razred da ga upiše

- Ova škola je besplatna, knjige se plaćaju ali možemo imati olakšice, topli obrok (u školama na puno vreme) se plaća u odnosu na prihode porodice.

Gde:

- direktno u školi (za adresu videti telefonski imenik ili tražiti informacije putem:
- C.S.A. (ex Provveditorato agli Studi) - Via D. Chiesa n. 51, Grosseto - tel. 0564/420811
- Ufficio Pubblica Istruzione della Provincia - Via Ansedonia n. 6, Grosseto - tel. 0564/484125; 484167

Više škole

Za koga:

- a decu od 14 do 18 godina sa ili bez boravišne dozvole

Kako se upisati:

- moramo se obratiti direktno školi
- da bi se upisali u prvi razred moramo dati ispit za "diplomu srednje škole" u Italiji ili slično u zemlji našeg porekla
- moramo podneti zahtev za "pred-upisivanje" u januaru u godini u kojoj dete ide u treci razred srednje škole; zahtev za upis moramo podneti u prvim danima jula. Škola prihvata u svakom slučaju zahteve u svakom periodu, čak kada je godina počela.
- Nije obavezno da dete ima boravišnu dozvolu. Ako nije regularan u svakom slučaju ima prava da se upiše u školu.

Gde:

- Direktno u školi za adresu videti telefonski imenik ili tražiti informacije putem:
- C.S.A. (ex Provveditorato agli Studi) - Via D. Chiesa n. 51, Grosseto - tel. 0564/420811
  - Ufficio Pubblica Istruzione della Provincia - Via Ansedonia n. 6, Grosseto - tel. 0564/484125; 484167

Pomoć pri uklapanju u školsku sredinu

- Profesori i učenici obdaništa, osnovnih škola, nižih srednjih i viših srednjih mogu dobiti razne vrste pomoći radi boljeg uklapanja u školsku sredinu: Socijalni radnici raznih opština, u okviru njihovih zvanja u materiji koja se bavi maloletnicima, intervenišu i daju pomoć kada postoje teškoće pri uklapanja dece u školsku sredinu
- Među dobrovoljnim organizacijama postoje inicijative koje pomažu (uz dogovor sa profesorima) deci strancima koja imaju teškoće da se uklope u odeljenja (postoje grupe dobrovoljaca koje prate decu posle škole pomažući im u pisanju zadataka)

Obrazovanje i studiranje odraslih

Stalni Teritorijalni Centri se bave obrazovanjem odraslih. Ko god je napunio 15 godina može da koristi ove usluge obrazovanja i školovanja odraslih.

Stalni Teritorijalni Centri organizuju besplatne kurseve za:

- diplomu osnovne škole
- diplomu srednje škole
- kursevi italijanskog jezika na raznim nivoima za strance; u Provinciji Grosseto je moguće ići na kurs da bi dali ispit italijanskog jezika za strance koji organizuje Univerzitet za strance u Siena-i (Svedočanstvo italijanskog kao stranog jezika - prevedeno - Certificazione di Italiano come Lingua Straniera - C.I.L.S.)
- kursevi za obrazovanje odraslih (strani jezici, kursevi informatike, profesionalni kursevi, itd.)

Za upis: direktno putem sedišta Stalnih Teritorijalnih Centara:

- Grosseto: presso Direzione Didattica 3^a Circolo, Via Sicilia 16 - tel. 0564/427764
- Arcidosso: presso Istituto Comprensivo, Via Risorgimento 30 - tel. 0564/966457
- Follonica: presso Direzione Didattica, Via Varsavia 5 - tel. 0566/58613

Profesionalno obrazovanje

Profesionalno obrazovanje je ponuđeno osobama koje imaju više od 15 godina.

Profesionalno obrazovanje priprema osobe da uđu na radno tržište u oblasti industrije i usluga.

Profesionalni kursevi drugog stepena su okrenuti mladima koji imaju završene više škole i fakultete.

Profesionalni kursevi mogu biti ponuđeni od strane Lokalne uprave ili od strane drugih državnih ili privatnih institucija. Ako ih organizuju državne institucije onda su besplatni. U nekim privatnim školama međutim se plaćaju. Pojedine škole daju stipendije.

Generalno za upis je neophodno imati diplomu srednje niže škole. Za kurseve koje organizuje i finansira Region Toskane je rezervisano 10% mesta za studente strance.

Univerzitet

Za koga:

- Stranci koji regularno žive u Italiji, koji poseduju jednake važnosti više školske diplome, dobijene u Italiji ili u inostranstvu, mogu pratiti univerzitetske kurseve sa jednakim pravima kao italijani: normalnom formularu za upis moramo samo dodati kopiju boravišne dozvole i zdravstvene knjižice (ili zdravstvenog privatnog osiguranja)

Nije neophodno imati specifičnu vrstu boravišne dozvole da bi mogli studirati.

Stranac koji živi u inostranstvu može ući u Italiju da bi studirao (studiranje viših škola ili univerziteta) u okviru godičnjeg broja i ako dokaže da ima sredstava za to.

Posle ulaska u Italiju osim što mora tražiti odgovarajuću boravišnu dozvolu u roku od 8 dana strani student mora dati prijemni ispit na Univerzitetu koji je izabrao. Obavezan je i ispit znanja italijanskog jezika.

Posle prijemnog ispita i posle završenog kursa za koji nam je data boravišna dozvola, ona može biti produžena u principu do kraja tekuće godine ako dokažemo da imamo sredstva da bi se izdržavali koja su euro 516,46 (£ 1.000.000) za 6 meseci, i ako smo poštovali obavezu minimalnog uspeha, koja znači najmanje dva data ispita godišnje. Nema međutim više grani-

ca u drugoj godini van kursa, posle koga (po zakonu 39/90 koji je ukinut) ranije nije bilo moguće tražiti obnovu boravišne dozvole.

Za informacije i upis obratiti se direktno sekretarijatu universiteta koji smo izabrali.

Korisne adrese

Opštinska administracija školstva i usluga:

- Usluge vezane za školu i decu. Pravo na studiranje (za korisnike jaslica, obdaništa, nižih škola, srednjih škola i viših škola): školski transport, menza, parzijalna ili totalna pomoć pri plaćanju školskih usluga i transporta; besplatna ili polu besplatna dodela školskih knjiga za osnovne, srednje i više škole.

Za adrese i informacije obratiti se Opštinama gde se stanuje

Teritorijalni centri za obrazovanje odraslih

- Za kurseve opismenjavanja ili kurseve italijanskog jezika i sve ostale vrste kurseva za odrasle:

Grosseto: presso Direzione Didattica 3^a Circolo, Via Sicilia 16 - tel. 0564/427764

Arcidosso: presso Istituto Comprensivo, Via Risorgimento 30 - tel. 0564/966457

Follonica: presso Direzione Didattica, Via Varsavia 5 - tel. 0566/58613

C.S.A. (ex Provveditorato agli studi):

- informacije o svim vrstama škola
Grosseto, via Damiano Chiesa 51, Tel. 0564.29140 e 0564.420811

Kancelarija državnog školstva, Provincia di Grosseto:

- informacije o školama svih stupnjeva, o pravu na studiranje i o obrazovanju odraslih.
Grosseto, Via Ansedonia n. 6 - Tel. 0564/484125

Kancelarija profesionalnog formiranja, Provincia di Grosseto:

- informacije o kursovima i profesionalnom obrazovanju
Grosseto, Via Oberdan 14 - Tel. . 0564/484111

Za sve ostale informacije možete se obratiti

Šalteri za imigrate, Provincia di Grosseto

ZONA GROSSETANA:

Comune di Grosseto, via Verdi 5 - tel. 0564/427798, fax: 0564/425229

ZONA AMIATA GROSSETANA:

Comunità Montana, Località San Lorenzo - tel. 0564/969618

ZONA COLLINE METALLIFERE:

Massa Marittima c/o A.S.L., Viale Risorgimento, 8 - tel: 0566/909425 - 904087

Comune di Follonica, Ufficio URP - tel. 0566/59223

Follonica, sede dei Servizi Sociali - tel. 0566/59367 - 59254

Comune di Monterotondo Marittimo, Via Bardelloni, 74 - tel. 0566/ 917004

Comune di Montieri, Piazza Gramsci, 4 - tel. 0566/997722 - 997800
(fax) 0566/34361

Comune di Gavorrano, Piazza Buozzi, 16 - tel.0566/843 241- 843224

Scarlino Scalo c/o AUSER, Viale Matteotti - tel.0566/34361

ZONA COLLINE ALBEGNA:

Comune di Monte Argentario, Piazza dei Rioni 8 - tel 0564.811925, fax 0564.812044.

Comune di Capalbio, Via Nova - tel. 0564/896006.

Comune di Orbetello, Piazza Repubblica - tel e fax 0564/850213

Comune di Manciano, Piazza Magenta 1 - tel 0564/62531

**za tvoju budućnost.
U Italiji**